

Svenska Vattenlaboratorium AB

Rådgivning för ökad vattenkvalitet och hälsa

Bilaga

Radonmätning och kemisk vattenanalys, förklaringar till anmärkningar

- pH:** pH-värdet bör vara mellan **7,0- 10,5**. Vid lågt pH-värde under 6,5 är vattnet försurat. Detta medför risk för skador på rörledningar och hushållsmaskiner. Gröna utfällningar på sanitetsporlin, eller grönt hår är tecken på korrosion i kopparledningarna. Det kan även leda till ökade metallhalter i vattnet. Vattnet bedöms då som **tjänligt med teknisk anmärkning**.
Vid högt pH-värde **10,5 eller mer** föreligger risk för skador på ögon och slemhinnor. Vattnet bedöms då som **otjänligt av hälsomässiga skäl**.
- Järn:** Ett högt järnvärde kan medföra utfällningar, smakpåverkan och dålig lukt. Det finns även risk för igensatta ledningar och missfärgning av hushållsporlin, kokkärl och textilier. Vid mätvärde **0,5 mg/l eller mer** bedöms vattnet som **tjänligt med estetisk och/eller teknisk anmärkning**.
- Mangan:** Kan i vattenledningar bilda utfällningar, som när de lossnar ger missfärgat (svart) vatten. Vid höga mätvärden kan det även finnas risk för igensatta ledningar och missfärgningar på hushållsporlin, kokkärl och textilier. Vid mätvärde **0,30 mg/l eller mer** bedöms vattnet som **tjänligt med estetisk och/eller teknisk anmärkning**.
- Lukt:** Dålig lukt i vattnet orsakas ofta av gaser, till exempel svavelväte (H₂S), även kallad berggas. Svavelväte är en lättflyktig och illaluktande gas som påminner om ruttna ägg. **Svag lukt** indikerar påverkan. Vattnet bedöms som **tjänligt med estetisk anmärkning**. **Tydlig lukt** indikerar att vattnet är så förorenat att det inte bör användas som dricksvatten. Vattnet bedöms då som **otjänligt med hälsomässig anmärkning**.
Bedömningen **stark lukt** görs när lukten gör vattnet uppenbart motbjudande. Vattnet klassas som **otjänligt med estetisk anmärkning**.
- Färg:** Vid färgtal **30 eller över** kan färgen upptäckas med blotta ögat. Vattnet innehåller troligen järn och/eller humusämnen. Vattnet bedöms som **tjänligt med estetisk anmärkning**.
- Grumlighet:** Kan vara synlig för blotta ögat. Vattnet innehåller vanligtvis finkorniga jordpartiklar och/eller järn. Vattnet bedöms som **tjänligt med estetisk anmärkning**.
- Total hårdhet:** Total hårdhet är ett mått på vattnets kalcium- och magnesiumhalt och mäts i tyska grader (dh). Vid höga mätvärden finns risk för utfällningar i ledningar, kärl, fastighetsinstallationer samt skador på textilier vid tvätt. Vid **15 dh eller mer** bedöms vattnet som **tjänligt med teknisk anmärkning**.
- Konduktivitet:** Eller ledningsförmåga är ett mått på vattnets totala salthalt. (Kallas också konduktivitet) . Indikerar i brunnsvatten påverkan från relikthavsvatten(bildat under istiden), eller havsvatten. Ledningsförmåga mäts i enheten milliSiemens per meter. Hög ledningsförmåga har metallangripande egenskaper. Normalt är värdet under 80 mS/m. Vid värden över **250 mS/m** finns risk för smakförändringar och vattnet bedöms som **Tjänligt med anmärkning**.
- COD:** COD-talet avspeglar vattnets kemiska syreförbrukning. Vattnet innehåller organiskt material som kan ge lukt, smak, färg samt gynna bakterietillväxt. Höga halter indikerar påverkan av ytligt markvatten. Vid värden **8,0 mg/l** eller mer bedöms vattnet som **tjänligt med estetisk anmärkning**.
- Radon:** Radon är en färg- och luktfri gas. Höga radonhalter i vattnet ökar risken för lungcancer. När man spolar och duschar frigörs radongasen från vattnet och man andas in radonhaltig luft. Vid en radonhalt **över 1000 bq/l** klassas vattnet som **otjänligt av hälsomässiga skäl**.